

LBRIS

We know
books

© Editura EIKON

București, Calea Giulești 333, sector 6
cod poștal 060269, România

Difuzare / distribuție carte: 021 348 14 74
0733 131 145, 0728 084 802
difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: 021 348 14 74
0728 084 802, 0733 131 145
contact@edituraeikon.ro
www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată
de Consiliul Național al Cercetării Științifice
din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DRUMUR, MARIAN

Orfice la persoana întâi: povestiri cu antracte / Marian

Drumur. - București: Eikon, 2021

ISBN 978-606-49-0554-3

821.135.1

DTP: Claudia Popescu

Editor: Valentin Ajder

Marian Drumur

Orfice la persoana întâi

Povestiri cu antracte

E I K O N
București, 2021

IBRIS | We know books
Două păsări zburătăcesc agățându-se de sfoara pentru rufe, s-ar zice că se bat. O apuc pe una, cealaltă fuge.

— Sunt sălbătice?

Parcă are o rană; îi întind aripa nefirească – e ruptă.

— Dacă nu aveam mâna paralizată, o oblojeam.

— Este doctorul Spallanzani, are cabinet la parter. Un oculist dotat. Emigrant dar cumsecade!

— Lucrează fără bani?

Alida se răsfăță lângă tinerel... ce arată de vârsta mea... dar eu nu am decât vise... și acelea mici. Tiparul evenimentelor se lărgeste turbure – iată-mă pe divan absorbindu-i respirația contopită. Are acel prognatism feminin ce complică săruturile... dintr-odată stomacul e plin... canapeaua incomodă... trebuie să înving greutatea respirației, transpir, teama iradiază gâtul și umerii... asta e tot? Chiar tot?!

Tiparul protector a dulapului, matrița generatoare – numai de-aș ajunge acolo unde stăteam ghemuit cu picioarele strânse la piept... trebuie doar un anume moment și mirosul mamei va alcătui o clepsidră albă care să inițieze scurgerea către ciclul divizării celulelor – geneza.

Ea mă strânge de braț.

— Îmi pare rău că ți-am mâncat calul, zice și zâmbește dințos. Dacă dorești, încalecă-mă și te duc unde vrei.

Cuprins

Și gândurile se pot împușca	5
Șase executanți în opturi.....	11
Și tu ai dreptate!.....	18
Chiar înainte de amiază	25
Bulevardul Domnița Elena	31
Fiecăruia ce se cuvine	38
Pe malul râului	44
Nero Cuc Laurențiu.....	50
O reconstituire	57
Psihosezonul la caras	61
Refugiații au abonament gratuit.....	68
Simpozionul	75
Tabloul.....	81
Visele revin pe alte străzi	87
Zinil și Fara	93
Norii erau rotunzi.....	101
Cea mai înaltă clădire.....	107
Aniversare oricum.....	115
O zi plină obișnuită	121
Xilvia	128
Casa registrelor veșnice	135

Semne pretutindeni.....	143
Mesager	149
Soian	155
Confuzia este greșit eronată	164
Curți artistice	170
O datorie mai veche	176
Julian Friptul.....	181
Căruciorul cu bagaje.....	187
O anume excursie tematică	195
Răscrucea pometului	206
O seară la Operă	214
Iepurii aduc noroc	220
Tim.....	227
Cea mai bună prietenă.....	233
Schimbi haina, schimbi norocul.....	240
Alte încăperi, alte tristeți.....	246

Și gândurile se pot împușca

De mirare cum nimerise ofițerul, în blocul acela mare, direct la adresă... aveau probabil niște repere... cert este că m-a găsit.

— La ora două fix vă prezentați la aplicație, a zis. Locația o știți, efectele de asemenea...

— Chiar la prânz? am obiectat, de formă.

— Ora două după miezul nopții, a precizat el. Nu paisprezece! Exactitate și disciplină! Am onoarea să vă salut!

Asta era; rucsacul stătea pregătit în debara, locuința pasageră austeră mă atrăgea prea puțin... gândurile puteau hoinări nițel, dacă soneria intrării nu insista.

— Nenea, a zis primul din puștii de la ușă, în acordul celorlalți, ne-ați promis o noapte a poveștilor... și acum plecați?!

— De unde știți voi ce intenționez?

— Nu suntem născuți chiar ieri, avem și noi informații; adică ați fi plecat așa, lăsându-ne mască?

— Abia de am aflat; făceam cumva să fiți înștiințați! De acord că n-am știut? Apoi nici nu puteam evita! Rămâne pe altă dată?

— Rămâne, au bombănit micuții. Noi suntem întotdeauna la urmă!

Firește, la ora aceea drumul spre unitate trebuia străbătut pe jos; asta mai lipsea, să afle taximetriștii ce locație era vizată... măsuri minime de conspirativitate!

Pe strada Carnavalului iluminatul public funcționa, pe celelalte mai puțin; în depărtare un grup se resfira pentru o bătaie cu bulgări de zăpadă, așa că mi-am pregătit un grunz vizibil... și am trecut cu bine de combatanți, ca la următorul colț să văd cum așine calea un trecător care chiar a zvârlit cu ceva... i-am trântit o replică tangibilă de a rămas ținut, gâfâind.

La poarta unității se adunase ceva lume, firește, convocarea era cuprinzătoare; în clădirea de carantină ne prefirăm în fața ghișeelor pentru luarea intermitentă în evidență, predarea documentelor personale... direcția dormitorul numărul, destinat nu somnului ci echipării uniforme, urmată de încolonarea către vizita medicală, la început în grupuri, apoi individuală.

Evoluaseră și ei, nu te mai pipăiau – intrai gol în interiorul unei mașinării cu senzori, electrozi, palpatori ce țineau strâns în timp ce erai sfătuit să fii relaxat, să gândești pozitiv... momente când părea că te deplasezi osmotic printr-un mediu vâscos.

În vestiar se constituiau subunitățile – urma omogenizarea la masa micului dejun, finalmente, ceva concret! Zumzetul vocilor se încolăcea în spațiul vast al sălii de mese, punctat de clinchetele veselei și pocnetele tăvilor metalice dinspre oficiu.

— O zi plină, ne informă șeful de grupă din locul consacrat în capul mesei. Trecem pe la toate

sectoarele! Desigur, cu diurnă corespunzătoare și acte justificative ulterioare!

Abia mijeau zorii pe platoul de instrucție; sclipeau țigări aprinse ferit; vântul rece ne strângea laolaltă. Rapoarte progresive scurte, ordinul de zi, gata! Direcțional la obiectivele stabilite!

Din crepusculul exteriorului în bezna unei hale nesfârșite; ne aliniam îndărătul biutei artificiale de la capăt, primim căștile tip șlemafon și armele automate reale. Un ecran uriaș se luminează în depărtare, un perete întreg cu oameni care avansează în salturi către noi... inamicii!

— Armele și căștile sunt conectate la computerul central, anunță șeful simulatorului. Toate greșelile scad punctajul general!

Vocea lui se suprapune peste zgomotul copleșitor al scenei de luptă. Încărcăm la ordin și executăm tragere de voie.

Încep să deslușesc dușmanii: în dreapta, un grup ce aruncă grenade, ai zice că sunt bulgări de zăpadă, apoi un individ ce se apropie periculos... îl secer în ultimul moment... siluete micuțe se agregă într-un grup, parcă ar fi copii... până să mă dumiresc au ajuns în fâșia sigură tocmai când i-am deslușit, *sunt de la blocul meu!* Las arma jos!

— **Avertisment!** aud în cască. Dacă se repetă, vei fi descalificat! Cu toate consecințele!

— Dar sunt civilii pe care i-am întâlnit! obiectez în gol.

La repausul între schimburi îl abordez pe șeful de grupă.

— Greșesc eu sau erau persoane cunoscute, adversarii?!

— Te-ai prins, rânjește el. Asta a fost vizita medicală, să te pătrundă! „*Scopul instrucției este anihilarea instinctului de conservare*” citează. Iar de gândit, nici vorbă în războiul total! Bagă de seamă, că nu ești de capul tău... nu contezi, la o adică!

Vastul poligon e șfichiuit pretutindeni de un vânt rece; atenție, nu pune mâna pe metal! Echiparea la magazie!

În tanc e cald și strâmt; doar casca antifonată ferește de cucuie. Ce ușor se conduce: tragi de tija dreaptă, o ia în dreapta, tragi de stânga, mergi la stânga... tragi de amândouă se oprește, dar nu e nevoie, trece peste șanțuri, movile, bălți înghețate... te identifiți cu sutele de cai-putere până începe canonada și simți o forță încă mai mare, aceea a distrugerii – muniție reală, explozivă, fiindcă obiectivele sunt blocurile din depărtare – posibile cuiburi de rezistență pe care le demolăm concertat și sistematic ca să creăm breșe pentru prezumtiva infanterie. Schimbăm prin rotație locurile: șofer/mecanic, ochitor, încărcător... comandant nu, este un instructor ce folosește repetitiv comenzile standard până devin automatisme. De aproape, văd blocurile – niște banale blochausuri, aidoma cartierului meu... te pomenești că servim ca demolatorii unei viitoare zone locuibile!

La remiză predăm accesoriile specifice, ne încolonăm; sunt ușor și placid.

Raportul, masa de seară... încă simt cum vibrează corpul, un îndoit tremur potolit cu tainul dublu de băutură la care avem dreptul – trecem din nou în civilie, rămâne să predăm echipamentul.

Regăsim același dormitor neutru unde ne-am schimbat, cu șirurile de paturi metalice suprapuse; câțiva camarazi s-au trântit pe păturile sure, oameni de treabă, impersonali cum se cuvine, doar n-o să mai întâlnim... au grijă *cadriștii*.

În clădirea de carantină șirul de ghișee este neschimbat, se returnează actele personale, plus Foaia, cea prin care se acordă *privilegii*... nu cine știe ce, dar face Diferența.

S-a înserat repede, doar e iarnă, promoroaca a început să albească vegetația săracă a străzii Carnavalului – nici nu mi-am dat seama că am ajuns, dar de fapt n-am ajuns... contemplan vastul teren viran dincolo de scuar, unde pare-se mormanele acoperite de zăpadă ale întinderii sunt accidente naturale ale terenului... undeva *am greșit!*

Abia atunci m-am tras la felinarul public ce marca șanțul construcțiilor neterminate, să consult Foaia: într-adevăr, altă locație îmi era atribuită.

Îmi amintesc ca azi:

Dintr-odată Biblioteca de cartier începu să fiarbă din cauza ilustrei cohorte care o ocupase intempestiv – civili și militari cu atribuții precise care creară un coridor aseptice pentru deplasarea unui personaj precedat de o undă psihogenă extatică. Era chiar *El Conducator*, indiferent la aplauze, stegulețe albe, diverse manifestări reverențioase. Un gest imperceptibil și directorul nostru fu scos în decor împreună cu ce mai rămăsese din discursul omagial iar *Șeful Suprem* descinse în semicercul umililor angajați; vocea sa fârnăită umplu sfera tăcerii:

— Voi angajații aveți destul?

Frângându-se din șale, bugetarii deschiseră calea către bancheta de sub fereastră, pe care un bătrân hohotea de râs.

Șase executanți în opturi

Din negureală încolțește trompeta deșteptării, cresc oftaturile... răcnește planșonul! Înviorarea, spălătorul, apelul de dimineață în curtea slab luminată a cazărmei... cantina rece... parcă-parcă prindem viață în timp ce înfulecăm pilaful cu ceai... *balastu cu mizguz*, zice bucătarul coșcar.

Direcțional catargul antenei, înainte MARȘ! Ne aliniem în penumbra camionului; de sub copertina remizei, abia deosebim în jur, cum crapă de ziuă, plutoanele vecine, când sclipește vreo țigară clandestină. Jos oblonul! Câte doi, prin spate, îmbarcarea! Prelata bine ancorată, să nu vedem, să nu ne vadă, secret militar, devine repede o cupolă de fum tabagic, hurducată neconținut.

Când coborâm este ziuă și pustiu, un izlaz îngădit cu sârmă ghimpată, să ferească niște construcții neterminate.

— Lasă că o să aveți timp să vă dezmoțiți, zice căpitanul din cabina camionului ce întoarce, după celelalte.

Pe două rânduri, așteptăm să trecem de împrejmuirea păzită a șantierului; mai stă un grup de „voluntari” în față, verificați pe toate părțile. În fine, gardianul ne face semn să avansăm, dar nu el contează.

— Executarea, spune răs-picat caporalul și pornim cu stângul.

Consemnul grupei: membrii se numesc încărcători-descărcători la bolțari și mortar; au de alimentat în sector un zidar și calfa sa. Doi la depozit, doi la roabe, doi urcă și distribuie pe schele. Semnăm procesul verbal de protecția muncii și PSI. Caporalul a ales roaba în prima serie, ca să poată stabili ritmul; oricum, periodic schimbăm. Nu e de râs, abia ținem pasul cu meseriașii, ne tot zoresc. Curg șirurile de bolțari, aliniate cu sfoara. Lucrează în acord zidarii, nu stau o clipă; chiar și tainul de bere îl sorb pe schelă.

Dintr-odată soarele pripește, unii descing centurile, scot bluzele... maiourile albastre au pete mari de sudoare... iese berea.

La amiază, un nivel e gata. Cică într-o săptămână va fi învelită toată vila... aparține unui colonel... urmează să vină meseriașii cu utilitățile – apă, electricitate, știe Dumnezeu câte... și colonelul. De deasupra se deslușește cum trebăluiesc camarazii la celelalte construcții.

Adunarea! Încolonarea pentru dejun! Jos oblonul! Câte doi, prin spate, îmbarcarea!

În tăcere, drumul pare mai scurt la întoarcere; mișcând țigările, mâinile prăfuite albesc.

— Grupa merge la film imediat după prânz, anunță caporalul. Răspata pentru activitate corespunzătoare! Ținuta de oraș, bocancii văcsuiți!

Seria unu, la apel! Repede, ciorba de fasole și varza cu ciolan... *mâncare muzicală*, rânjește bucătarul. De voie la dormitor, că ne grăbim și singuri!

Vânzoleală printre paturile suprapuse, bărbiereală la spălător, înghesuială la buda umedă, proaspăt spălăcită de consemnații norocoși; schimburi curate din noptiere, scuturatul uniformelor șterse cu apă... ferchezuală.

— Vă dăm dezertori de nu v-oți prezenta toți până la stingere, nechează a râde plantonul când înscrie biletul de voie colectiv în registru.

Al naibii paneșoi!

Caporalul cunoaște cică orașul, ne suie în autobuz și zice tare: „Armata nu ia bilet!”. Să audă civilii... oricum, suntem șase!

— Aia cu filmul e o abureală; știu eu un loc cu basamac! ne lămurește el când coborâm. Undeva la fereală! Cu crăpături, pe cuvânt!

— Bă, zice Scovergă, eu chiar aş vedea un film, din ăla tridimensional!

— Chestia este că nu avem voie pe centru... batem marginile, îl deslușește caporalul. Ce, ți-a ajuns berea aia de pomană?!

O stradă în pantă, case dărăpănate, câte un palat țigănesc și bălării.

Din senin, caporalul se jimbează gâlgâind: „Protecția muncii de-am semnat-o era pentru amenajarea locașelor de tragere, paneșoi!”. Nu cunosc localnicii vorba secretă pentru șmecher la strâmtoare... inversul la agarici, poți s-o zici tare, că nu pricep, doar se uită după noi. Dintr-odată cotește pe un gang, ne aținem, la ieșire două rânduri de cocioabe lipite înconjoară o curte comună lungă, la capăt închisă cu șoproane și plase de sârmă... niște țânci aiurea târâie chiuind o târlie, s-o răstoarne.

— Aștia sunt în demolare, zice brigadierul nostru, nici nu se există evidențe... carte de imobil canci! Se oprește să bată la un geam.

Capete zburlite apar în ceața sticlei, apoi o femeiușcă crapă ușa și izbucnește povârnit înspre noi; din față e boccie, dintr-o parte nu, duhnește a odicolon... are șuvițe blonde în hălăciuga cânepie; râde. Mai iese una în prag, halatul scurt n-o cuprinde, se cască între nasturi... mișto!

— Gaura bucuriei, face aparte caporalul, apoi tare: Liber la distracție, Ghiocico?! Pupa-ți-aș adânc paharul! Du-te să iei ceva cozonac de la butic, că suntem pe uscat!

— Banii înainte, pune bă, paraua, că te știu! cârâie gazda.

Încă din plecare starostele nostru a colectat banii... să nu-i pierdem, așa că rămâne să socotească... noi intrăm la strâmtoare, ne deprindem cu obscuritatea. O masă mare, un bufet, televizorul clipocește priponit de un fir ce atârna din tavanul spart; Boarcă încearcă să schimbe canalele, aș, unul singur există, pasămite piratat. În fundul încăperii o stambă colorată agățată pe sfoară, trasă la o parte, dezvăluie ditamai patul învelit cu pătură fumurie, ca la cazarmă... o fi de acolo, de la înaintași. Scândurile dușumelei ponosite se lasă sub pași, ca pe valuri, Zambilica, așa parcă îi zice surioarei, n-are habar, pune pe masă niște câni ciobite, o glajă colorată, scheaună, ne prindem că-i handicapată, parcă ar conta!

Apare găzdoaia, extrage un pet de sub giacă; desfacem centurile, băgăm bonetele în buzunare,

ne proptim la masă; brigadierul toarnă rachiul, adaugă siropul din glajă, culorile fac ape ca uleiul.

— Primul rând, până la fund!

Pipițele beau la cot cu noi, rând, se frăsuie. Mai curge o tură. Careva întărește sonorul televizorului, tropăie pe muzică, podeaua nu-i priește, vine într-o rână pe scaun.

Caporalul o înșfacă pe Ghiocica; uite așa o ridică și-o împinge către pat, trage stamba... Se aude chirăitul ei... apoi *Gata, bă, care ești la rând? Hai, că-i plătită!*

Scovergă se și înfige... e descheiat, gata să bage studentu-n cămin.

— Soldat, pe loc repaus! Consumi oxigenul degeaba!

Âsta-i Stambolu, tulîngură de buzerant! Dar tot îi trec dinainte.

Dincolo de perdea femeiușca, în rână, cu poalele suflecate, își cască știrbitura: *vrei ceva mingioacă să-ți sară dinții?* I-auzi! Este deja lunecoasă... abia mă dumiresc cum stă treaba că s-a mântuit... mai și râde, stârpitura, pe când se zvântă c-o ștergură.

Pe masă, mai sunt ceva câni pline... alunecă bine basamacul la sleială.

Gogea are chef de joacă, o țârâie sub gușă pe Zambilica, ea întoarce numai decât dosul, cu buzunarul iepei la vedere, hăpăie mânzește.

— Îi râncaci! suflă Boicuș în cană.

Camaradul insistă, flutură o fotografie parcă-i cârpă, ademenește maimuța după ușa... precis o face futelniță... începe să se audă... gata, revine! *I-am deranjat pilaful, zâmbează Gogea; răstoarnă petul în gură, iote, coarda se scarpină.*

Dintr-odată grupa tropăie pe strada pustie și lungă; ce chestie, abia dacă ajung la comenzile membrelor... nu mai vibrează, sunt ușoare, doar greu de transmis... în voie! O fi bun itinerarul? Știe caporalul... caporalul...

Bă, totuși, uite cazarma! Extraordinar!

Vin și alții, se țin să calce drepti la punctul de gardă, când predau biletele de voie... apoi lela spre adunarea pentru apel, că masa de seară a trecut... spălătorul și program liber, cine poate, la televizorul companiei, până se ia curentul...

Să nu uităm centurile! Că echipamentul statului nu se fură dar se completează.

— Executarea, bombăne Stambolu și borăște scurt în tufe aleii.

Gata, apelul de seară pe plutoane, sergenții răcnesc!

La dormitor, dezechiparea! În dulăpior mai sunt niște biscuiți. Fojgăie compania, ușile sunt trântite, se aude muzică... e bine!

Trompetul interpretează „Vântulețul” în loc de stingere – asta-i place colonelului... de la fereastra dormitorului comun poți vedea termopanele blocului de comandament, hăt dincolo de platou.

*„Mâncarea zilnică de la unitate are circa
5.000 de calorii. De două ori pe
săptămână, obligatoriu, se face baie.
Sâmbăta și duminica, deșteptarea e la
6.30, iar stingerea la 22.30. În aceste zile
se pot primi vizite și se acordă permisi și
învoiri”*

Pe terenul viran de lângă stadion Armata începuse desfășurarea – echipamente aliniate în corturi uriașe, panoplii cu uniforme diferitele arme, instalații acoperite cu prelate, tot ce avea mai atractiv în vederea apropiatei deschideri a Zilei profesiilor. Se agitau feluriți lucrători dar nimeni n-a putut să mă lămurească – oare se puteau cumpăra unele materiale, la solduri? Ar fi prins bine, vreun cort individual, vreun costum de camuflaj... Mai încolo deja coropcarii începuseră să-și încherbeze mesele cu mărunțișuri colorate ce puteau să momească potențialii cumpărători.

Pe alea de acces m-am întâlnit cu o mămică ce părea să aibă nevoie de ajutor – fetița ei neastâmpărată iar fugise dincolo de tufișuri... nici n-am apucat să cer amănunte că a apărut, îmbujorată, o găgălice cu față de lună plină și puf de piersică; trebuia să stau pe vine ca s-o agrăiesc:

— Nu e bine să alergi așa, în neștire!

— Mă joc, tati, m-a dezarmat ea.

Am mângâiat-o pe cap, spunându-i mamei:

— Au o anumită vârstă când o iau razna... mai ales fetele.

Ea a suspinat.